

2TI - Bantoanon 2 Timoteo 2003

2 Timoteo

2 TIMOTEO

KAG MGA PAUNANG BISAYA TUNGOR SA PANGRUHANG SUYAT NI APOSTOL PABLO KANG

TIMOTEO

Kaling suyat ay imaw kag pangruha sa ruhang suyat nak ingsuyat ni Apostol Pablo kang Timoteo nak usang pastor. It katong ingsuyat kali ni Pablo, sida ay asa prisuhan ag ayamey nida nak indiey marugay ay amatyoney sida dahil sa ida pagministeryo para kang Kristo. Kada nagtinguha nak gador sida parayan riling suyat nak ipaabot kag ida huling paglaygay sa inra. Kali ay ingsuyat mga 36-37 tuig pagkatapos sa kamatayon ni Hesus. (Kali ay ingbibilang nak mga 66-67 A.D.)

Ginglalaygayan ni Pablo si Timoteo nak magpursige ag magpadayon sa pagwali it kamatuuran nak inggwa it katutom, kag kamatuuran nak makikita sa Maadong Balita ag sa ibang parti it Sagradong Kasuyatan.

Ginglalaygayan dili si Timoteo, laloey sa pagyinakot sa mga waya kapuyos-puyos nak pagsinuay nak nakakapayaag yang sa pagtu-o it mga tawo. Ag ingsiling ra sa ida ni Pablo kag tungor sa subrang kayainan it tawo sa huling mga panahon bag-o magbalik si Hesu-Kristo.

Gingpaparumrom ra si Timoteo nak dapat nidang himuong ehemplo kag ida pagtu-o, maging mapasensyahan, mapinalanggaon, ag matiniison sa hira ag mga paghingabot.

KAG SUYOR IT 2 TIMOTEO

Kag Pagpangamusta 1:1-2

Kag Pagpasalamat ag Pagpakusog 1:3—2:13

Kag Paandam Tungor sa mga Nagtutudlo it Buko Matuor 2:14—4:5

Kag Pagpamatuor ni Apostol Pablo 4:6-18

Kag Mga Huling Pangamusta 4:19-22

Kag Pangruhang Suyat ni Apostol Pablo kang

TIMOTEO

1

KAG PAGPANGAMUSTA

¹⁻² Pinalangga nakong anak nak Timoteo,^a

Ako si Pablo, nak imo tatay sa pagtu-o ag Apostol ni Kristo Hesus, kag nagsusuyat it kali. Ako ay Apostol kumporme sa kabubut-on it Dios nak nagpili sa ako, agor magwali it tungor sa gingpromisang kabuhi nak mapapasa-ato parayan kang Kristo Hesus.

Kabay pang mapasa-imo kag kaaduhan, kag kaluoy, ag kag katimunungan nak halin sa Dios nak Tatay ag kang Kristo Hesus nak ato Gino-o.

KAG PAGPASALAMAT AG PAGPAKUSOG

³ Gingpapasalamatan nako kag Dios nak gingsiserbisyuhan it ako limpyong kunsensya, nak tuyar sa inghimo it ako mga ginikanan. Sa ako pagpangamuyo sa Dios, ikaw ay puat nako gingrurumrom, ag nagpapasalamat ako sa Ida para sa imo adlaw ag gab-i. ⁴ Pag narurumruman nako kag imo pagtibaw it katong magbinuyagan kita ay nalilisor ako, ag naghahanrom ray nak makitaey ka agor ako'y masasadyahan ray.

⁵ Natatanraan nako kag imo matuor nak pagtu-o. Imaw kag pagtu-o nak unang ingsunor it imo Lola Loida, bag-o napasa-imo nanay ra nak si Eunice,^b ag ayam nako nak ngasing ay hinaey sa imo ra.

Dapat Magpaninrugan sa Pagtu-o

⁶ Ngani, ingpaparumrom nako sa imo nak pukawon liwat kag abilidad nak gingta-o sa imo it Dios tong ako ingpatong sa imo kag ako damot. ⁷ Indi ka dapat matahap nak gamiton kina, dahil waya kita gihimu-a it Dios nak mahadlukon kundi gingtaw-an kita it Ida Ispirito it gahom, pagpalangga ag pagpugong sa sarili.

^a1:1-2 Basaha sa Bin. 16:1-2 tungor kang Timoteo.

^b1:5 Basaha sa Bin. 16:1.

⁸ Kada, aya gikahuda nak magpamatuor tungor sa ato Gino-o, ag imaw ra tungor sa ako nak napriso dahil sa ako pagwali tungor sa Ida. Imbis nak tuyar, parayan sa bulig it Dios ay batuna kag mga kahirapang arayanan ra nimo tuyar sa ako narayanan dahil sa pagwali it Maadong Balita.

⁹ Kag Dios ay imaw kag nagluwas ag nagtawag sa ato nak magpangabuhi kumporme sa Ida balaan nak kabubut-on. Kali ay buko dahil sa ato maadong mga binuhatan, kundi bag-o pa magtuna kag panahon gingplanoy Nida nak pakamaaduhon kita parayan kang Kristo Hesus.

¹⁰ Pero ngasing yang kali ingpakita tong nag-abot kag ato Manluluwas nak si Kristo Hesus. Ingbay-an Nida it gahom kag kamatayon ag ingpahadag Nida sa tawo kung pauno mapasa-ato kag kabuhi nak waya't katapusan parayan sa Maadong Balita.

¹¹ Ako ay pinili it Dios nak maging manugwali, apostol ag manunudlo it Maadong Balita. ¹² Ag dahil sa ako pagwali it kina ako ay nag-aagom it maramong hirap. Pero waya ako nahuhuda, dahil ayam nak gador nako kung sin-o kag ako ingtutuuhan. Ag sigurado ako nak kaya Nidang bantayan kag ako ingtugyan sa Ida^c hastang sa Adlaw it Ida Paghusgar sa tawo.

¹³ Kag mga tamang panudlo nak imo nabaton halin sa ako ay imaw it sunre sa imo pagtudlo. Tumana kina sa imo pagpadayon sa pagtu-o ag pagpalangga sa imo isigkatawo dahil sa pagpakig-usa kang Kristo Hesus.

¹⁴ Ag parayan sa bulig it Ispirito Santo nak rahali sa ato, aya nak gador gipabad-i kag kamatuuran nak ingtugyan sa imo.

¹⁵ Sador ra nimo nak ruto sa probinsya it Asya, halos tanang mga nagsusunor kang Kristo ay nagbada sa ako. Ag kaumir sa inra sina Pigelo ag Hermogenes.

¹⁶ Pero kag panimayay ni Oneseporo ay kabay pang kaluy-an it Gino-o, dahil maramong beses nidang gingpahagan-hagan kag ako buot. Waya ra nida gikahud-an kag ako pagkapriso. ¹⁷ It kato nganing pag-abot nida sa syudad it Roma ay ida ako ingpakahanap hastang sa ako ay ida makita. ¹⁸ Ngani, ako gingpapangabay nak kabay pang ipakita sa ida it Gino-o kag Ida rakong kaluoy sa Adlaw it Ida Paghusgar sa tawo. Buko yang dahil dili kundi imaw ra sa Ida rakong bulig sa ako tong ako ay ruto pa sa

^c1:12 o “kaya Nidang bantayan kag Ida ingtugyan sa ako.”

syudad it Epeso.

2

Kag Tamang Batasan it Maadong Manugsunor ni Kristo Hesus

¹ Ngani ikaw, ako anak, magsalig permi sa kusog nak ingtata-o it Dios sa tanan nak nagpakig-usa kang Kristo Hesus. ² Kag imo mga natun-an sa ako sa atubangan it maramong mga nakarungog ay itudlo nimo sa mga tawong masasaligan, nak imaw ray kag makakatudlo sa iba.

³ Batuna kag imo dapat rayanan nak hrap sa pagiging usang maadong sundalo ni Kristo Hesus. ⁴ Halimbawa, waya't sundalo nak asa serbisyo nak nagpapasinglabot sa mga bagay nak buko para sa usang sundalo. Dahil kag ida dapat yang nak hanrumon ay mamut-an sida it katong tawo nak naghimo it parayan pramas sida ay maging sundalo. ⁵ Imaw ra, kag usang nakikipag-laban sa idamo. Sida ay indi makurunahan bilang manraraog kung indi nida gisunron kag mga riglamento it idamo. ⁶ Ag usa pa, kag mangunguma nak nagpakahirap sa pagtrabaho ay imaw it dapat nak unang makabaoy it parti sa tubas. ⁷ Isipa it maado kaling ako ingsisiling sa imo, ag siguradong kag Gino-o it mabulig sa imo agor kaling tanan ay imo maintyendihan.

⁸ Rumruma si Hesu-Kristo nak namatay ag nabanhaw, Sida nak halin sa inanak ni Haring David. Imaw kali kag Maadong Balita nak ako ingwawali. ⁹ Ag dahil sa ako pagwali it kali, ako ay nag-aagwanta it hrap ag pagkagapos nak pay usang kriminal. Pero aber tuyar kag ako narayanan kag mga bisaya gihapon it Dios ay waya nagapos. ¹⁰ Ngani, tanang hrap nak ako ging-aagwanta ay alang-alang sa mga pinili it Dios. Kali ay agor sinra ra ay makarungog it Maadong Balita ag magkainggwa it kaluwasan kang Kristo Hesus, kaumir kag waya't katapusang kahimayaan.

¹¹ Masasaligan kaling bisaya ag dapat nak patihan:

“Kung nagpakig-usay kita sa pagkamatay ni Kristo,^d kita ay mabubuhi ra kaibahan Nida.

¹² Kung padayon gihapon kita nak magsunor kang Kristo, aber magrayan kita it

^d**2:11** Kung ato ingtalikraney kag mga sala agor magsunor kang Kristo pay kita ay namatay nak kaibahan Nida. (Basaha ra sa Rom. 6:8 ag Col. 2:20.)

kahirapan, mahari kita nak kaibahan Nida.

Ag kung ato Sida atalikuran, Ida ra kita atalikuran.

¹³ Kung kita ay indi masaligan, Sida ay masasaligan gihapon, dahil indi Nida puyding bay-on sa Ida sarili kag Ida pagka-matarong.”

KAG PA-ANDAM TUNGOR SA MGA NAGTUTUDLO IT BUKO MATUOR

¹⁴ Parumruman sa ibang mga nagtutudlo raha kaling ako inggisiling sa imo. Laygaye sinra sa pangayan it Gino-o nak likawan kag mga pagsinuay-suayan tungor sa mga bisaya, dahil waya sinra it mawawatwat hina nak maado. Nakakasira yang kina sa mga nagpapanimati. ¹⁵ Himuang gador kag imo tanang mahihimo nak maging kahalamut-an sa atubangan it Dios, bilang usang manugpangabudlay baga nak waya't dapat ikahuda, dahil tama kag imo pagpanudlo sa kamatuuran.

¹⁶ Likawe ra kag mga pagtinabil nak waya't puyos ag buko kahalamut-an sa atubangan it Dios. Dahil kag asamputan it kali ay kag paghimo it mga bagay nak mas makakapayado sa inra sa Dios. ¹⁷ Kag mga tuyar nak pagbisaya nak nagraya sa tawo papayado sa Dios ay puyding ikumpara sa nagyuyunot nak unor nak nagkakalat ag nagsisira sa bug-os nak yawas it tawo. Tuyar kina kag pagtudlo nina Himeneo ag Pileto. ¹⁸ Sinra ay nayaag halin sa kamatuuran parayan sa inra pagtudlo it buko matuor. Ingtudlo ninra nak it katong kita ay nagtu-o kang Kristo ay nagkaingway kita it bag-ong kabuhi, ag wayaey it ibang gingpapaabot pa nak pagkabanhaw it mga minatay. Kada dahil dili sa inra ingtutudlo inggugulo ninra kag pagtu-o it iba.

¹⁹ Ugaling aber inggwa it mga nayaag sa kamatuuran, kag mga bisaya it Dios ay masasaligan gihapon ag waya gibabag-o, tuyar sa usang matibay nak haligi. Ag kag nakasuyat raha ay:

“Ayam it Gino-o kag nakakakilaya sa Ida,”^e

ag “Kag tawo nak nagsisiling nak nagsusunor sinra sa Gino-o, ay dapat nak talikuran kag pagpakasala.”

²⁰ Sa bayay it usang manggaranon ay buko yang mga gamit nak human sa buyawan ag pilak kag rahagto, kundi inggwa ra it mga human sa kahoy ag sa yunang. Kinang mga human sa buyawan ag sa pilak ay ginggagamit para sa mga dungganon nak bisita,

^e2:19 Basaha sa Bil. 16:5 ag Juan 10:14.

ag kinang mga human sa kahoy ag sa yunang ay ginggagamit para sa mga ordinaryong okasyon ag sa pang-adlaw-adlaw nak paggamit.

²¹ Imaw ra kag tawo. Sin-o man kag nagtalikor sa kasal-anan agor magserbisyo sa Dios nak ida Amo ay ingkukumpara sa kagamitan nak human sa buyawan ag pilak para sa importanting paggamit. Sida ay agahinon it Amo para sa Ida sarili ag magkakainggwa it rakong kapuslanan, ag perming hanra para sa maadong mga buluhaton.

²² Kada, payadu-e kag mga mayaing hanrom nak raya it kabataon ag magtinguha nak maging maado, magkainggwa it matibay nak pagtu-o, maging mapinalanggaon, ag inggwa it maadong kabubut-on. Himu-a kali ag imaw ra kag imo mga kaibahan nak nag-aayaba sa Gino-o it inggwa't malimpyong tagipusuon.

²³ Aya giiba sa mga istoryahan it mga tawo nak kuyang kag pang-intyendi, dahil kina ay waya't kapuyos-puyos nak imaw kag inghahalinan it mga pagsinuay-suayan. ²⁴ Kag suguon it Gino-o ay buko dapat palaaway kundi mabuot sa tanan, usang maayong manugtudlo ag matiison.

²⁵ Sida ra ay dapat mabuot magpamisaya sa ida pagtudlo it tama sa mga nagkukontra. Sabaling taw-an pa sinra it oportunidad it Dios nak maghinuysoy ag makaayam ag magtu-o sa kamatuuran. ²⁶ Ag sinra nak dating narit-ag ni Satanas para magtuman sa ida kagustuhan ay natagumpaawaney ag nakahalin sa ida pagkaulipon.

3

Kag mga Kayainan sa Huling mga Adlaw

¹ Pero intyendiha nak gador kali: Sa mga huling adlaw ay lalong mapakahirap. ² Dahil kag mga tawo ay magiging makasarili, hakog sa kwarta, hambugon, pay susin-o, palapasipala, waya'g tutuman sa maguyang, waya't utang nak loob, ag waya't pagtahor sa Dios. ³ Sinra ay waya't pagpalangga, buko mapinatawaron, maayo magpanira, waya't pagpugong sa sarili, subrang isog ag hangit sa mga maadong bagay. ⁴ Buko yang kina kundi sinra ay magiging mga traidor, waya't pakialam, indi magta-o it lugar, mahilig magpakakinasadya imbes nak mamut-an sida it Dios, ⁵ ag pay kung sin-ong relihiyuso pero indi ra makitaan nak sida ay inggagahuman it Dios.

Payadu-e kinang mga tuyar nak tawo, ⁶ dahil kaumir raha kag mga tusong

nakakasuyor sa mga panimayay ag nakaka-er ninra kag mga kabade nak mahinay it loob parayan sa inra sala nak panudlo. Dahil kag mga tuyar nak kabade ay yumos sa sala ag paraya-raya yang ra talaga sa ni-o mang gustuhon it inra sarili. ⁷ Sinra ay nagpapanimati sa pagtudlo it aber si-o yang ugaling indi ra nak gador makaintyendi sa kamatuuran.

⁸ Kaling mga tuyar nak tawo nak nagkukontra sa kamatuuran ay mayain kag isip ag indi sinra puyding ipisan sa mga nagsusunor sa matuor nak panudlo. Sinra ay tuyar kana Janes ag Jambres nak it kato ay nagkuntra kang Moises.^f ⁹ Pero kinang tanan ay indi magpadayon dahil maabot kag oras nak kag inra buko tamang ginghihimo ay makikita it tanan, pareho it katong natabo kana Janes ag Jambres.

Dapat Magpaninrugan sa Pagtu-o

¹⁰ Pero ikaw, Timoteo, imo ingsunran kag ako mga ingtudlo sa imo, ako pamatasan, ako pinaka-hanrom sa kabuhi nak maging kahalamut-an sa Dios, ako pagtu-o kang Kristo, ako pagpasensya, ako pagka-mapinalanggaon ag ako pagpaninrugan. ¹¹ Ayam ra nimo kag ako mga narayanang paghingabot, ag ako pagtiis it hiras ruto sa mga syudad it Antiokya, Iconyo ag Listra.⁸ Pero sa tanang paghingabot sa ako ay ako kali naagwanta, ag gingbuligan ako it Gino-o. ¹² Ag matuor ngani, kag tanang naghahanrom nak magpangabuhi it kahalamut-an sa atubangan it Dios sa inra pagsunor kang Kristo Hesus ay marayan it mga pagpahiras. ¹³ Ag habang natatabo kali, kag mga mayaing tawo ag mga manluluko ay lalong mapakayain pa. Sinra ay mapakapangluko dahil sinra mismo ay nalukoy ni Satanas.

¹⁴ Pero ikaw, Timoteo, bad-ey igbag-uha kag imo natun-an ag gingtutuuhan, dahil ayam nak gador nimo kung kanin-o nimo kina natun-e, ag sinra kag mga tawong masasaligan. ¹⁵ Tuna sa imo pagkabata ay ayamey nimo kag Sagradong Kasuyatan nak imaw it nagtudlo sa imo tungor kung pauno ikaw maluwas parayan sa pagtu-o kang

^f**3:8** Kumporme sa ingsiling it mga Hebreo tungor sa natabo sa inra mga ginikanan ruto sa Ehipto, kaling sina Janes ag Jambres ay mga tawo nak amulitan nak ingsugo it inra hari nak maghimo ra it mga katitingayang bagay tuyar sa mga ingpakita it Dios parayan kana Moises ag Aaron. Basaha kag tungor rili sa Exo. 7:11,22.

⁸**3:11** Basaha sa Bin. 13:14,51; 14:6.

Kristo Hesus. ¹⁶ Tanang asa Sagradong Kasuyatan ay ingbuot it Dios nak masuyat. Ag kali ay inggwa't rakong kapuslanan sa pagpanudlo, pagbisaya sa buko matuor, pagtama it sala, ag paglaygay kung pauno magpangabuhi it tama, ¹⁷ agor kag nagsusunor sa Dios ay waya't kakuyangan ag hanra para sa tanang maadong buluhaton.

4

Kag mga Huling Tugon kang Timoteo

¹ Sa atubangan it Dios ag ni Kristo Hesus, nak imaw kag mahusgar sa mga buhi ag minatay sa Ida pagbalik agor maghari, ay ingsusugo ka nako ² nak iwali kag bisaya it Dios. Dapat perming hanra nak magpahadag sa tawo aber gusto man ninrang magpanimati o indi. Pahadagan sa inra kung ni-o kag inra sala, bisayahan ag pakusuga kag inra buot, ag pahaba-a kag imo pasensya sa pagtudlo sa tanan. ³ Dahil maabot kag panahon nak kag mga tawo ay indiey mag-alibhat sa tamang panudlo, imbes nak tuyar ay inra pang gador apakahanapon kag manugtudlo nak kag itudlo ay katong kumporme yang sa inra mga kagustuhan.

⁴ Atalikuran ninra kag pagpanimati sa kamatuuran, ag mas lalo ninrang agustuhon kag mga istorya nak indi mapamatuuran. ⁵ Pero ikaw, Timoteo, dapat permi nimong pungan kag imo sarili, tis-a kag mga hrap, padayon sa pagbantala it Maadong Balita, ag himuang gador kag ministryo nak ingta-o sa imo it Dios.

KAG PAGPAMATUOR NI APOSTOL PABLO

⁶ Kinang tanan ay ako inglalaygay sa imo dahil ako ay mayungotey magtaliwan. Maabot kag oras nak ita-o nako kag ako kabuhi sa Dios nak pay tuyar sa inumon nak ingbuhos sa altar pagkatapos it paghalar it hadop.^h ⁷ Kumo kag ako kabuhi ay tuyar sa naglalaban it rayagan, ako ay nagtinguha nak gador nak makaabot sa katapusan. Ag kina ay ako natapos. Ag waya ako igyado sa matuor nak panudlo. ⁸ Kada inggwa't nakahanra para sa ako nak premyo nak ingtatawag nak kuruna bilang matarong nak tawo sa pagmuyat it Dios. Kali ay iputong sa ako it Gino-o nak imaw kag matarong nak manughusgar, pag-abot it Adlaw it Ida Paghusgar sa tanan. Buko yang ako kag

^h4:6 Basaha ra sa Bil. 15:1-10.

mabaton it kato kundi kag tanan nak naghahanrom ra sa Ida pagbalik.

Kag mga Pangabay ni Pablo Kang Timoteo

⁹ Timoteo, himuang gador kag tanan pramas makapali ka sa ako. ¹⁰ Dahil ingbadaan ako ni Demas ag nagpagto sida sa syudad it Tesalonica, dahil mas ingpalabi nida kag kasadyahan rili sa kalibutan. Si Cresente ray ra ay nagpagto sa probinsya it Galasya ag si Tito ay sa Dalmasya. ¹¹ Ausa yang si Lukas nak ako kaibahan dili. Sapuya si Markos ag inunot papali dahil marako kag ida nahihimo sa pagserbisyo sa ako. ¹² Ingpapagto nako si Tiquico sa syudad it Epeso.

¹³ Sa imo pagpali, ray-a katong ako alimungmong nak nabilin kana Carpo sa Troas, pati kag ako mga libro, laloey katong ako mga suyat nak nayuyukon.

¹⁴ Abang yain kag inghimo sa ako ni Alejandro nak manugsaysay. Abayusan sida it Gino-o sa ida mga inghimo.

¹⁵ Mag-andam ra ikaw Timoteo sa ida dahil abang kuntra sida sa ato gingwawali.

¹⁶ It katong unang pag-atubang nako sa korte ay wayang gador it nag-apin sa ako. Ingpabad-an ako it tanan. Kabay pang patawaron sinra it Dios! ¹⁷ Ugaling waya ako gipabad-i it Gino-o. Ingtaw-an gihapon Nida ako it kusog nak maiwali kag bug-os nak mensahe agor marunggan it tanang mga buko Hudyo.ⁱ Ngani, ginglibre ra ako't Gino-o sa kamatayon, nak pay sa yubaey it liyon. ¹⁸ Atabangan ako it Gino-o sa tunga it tanang kayainan, ag Ida ako aluwason para ray-on ako sa Ida gingharian sa langit. Mapasa-ida kag tanang kahimayaan hastang sa waya't katapusan. Kabay pa.

KAG MGA HULING PAGPANGAMUSTA

¹⁹ Kamusta nganat kina Priscila ag Aquila, pati sa panimayay ni Oneseporo.

²⁰ Nagpabilin si Erasto ruto sa syudad it Corinto. Si Tropimo ay nagkasakit, kada ingbiling nako sida sa banwa it Mileto.

²¹ Paling gador bag-o magtigyamig.

Kamusta kuno, siling na Eubulo, Pudente, Lino, Claudia ag tanang mga hali sa pagtu-o.

²² Kabay pang bantayan ka it Gino-o ag mapasa-inrong tanan kag kaaduhan it Dios.

ⁱ4:17 o “mga Hentil” nak halin sa bisayang Inglis nak “Gentile.”